

ในวาระดิถีที่ก่อกำเนิด สารศิริราชxonน้อมเกล้า ฯ
สคคตืพระเกียรติคุณแห่งพระองค์ผู้ได้ทรงประทาน
ทุกสิ่งทุกอย่างโดยไม่มีจืดจัน เพื่อความเป็น
บึกแผ่นแห่งศิริราชพยาบาลและโรงเรียนแพทย์
ความสำนึกในหน้าที่ ความไว้เกียรติในวิชาชีพ
และความเสียสละเพื่อสถานศึกษา จะเป็นเศษ
น้อยส่วน หนึ่งซึ่งเราทั้งหลายจักพึงกระทำได้ใน
ความพยายามที่จะดำเนินตเมรอยบุคคลบาทแห่ง
พระองค์ผู้ประเสริฐ เป็นการเฉลิมพระเกียรติและ
แสดงกตัญญูตต่อพระกรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่ณนั้นพล

สารศิริราช

SIRIRAJ HOSPITAL GAZETTE

จัดพิมพ์โดยอนุมัติคณะกรรมการคณะแพทยศาสตร์ และ ศิริราชพยาบาล
Published Under the Auspices of the Faculty of Medicine and Siriraj Hospital

ปีที่ ๑ ฉบับที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๒ Volume 1, Number 1, January 1949

การเวียนหมอ

เฉลิม พรหมมาส Dr. P. H.

ผู้อำนวยการมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

ในเมืองไทยเราได้แบ่ง การ เวียนหมอ ออกเป็นสองประเภท คือ การเวียนหมอ แผนโบราณ และการเวียนหมอแผนปัจจุบัน ซึ่งต่างกันในยุโรปและอเมริกา เขามีแต่ประเภทเดียว เพราะเหตุว่า การเวียนหมอ ของเขา ซึ่งจัดดำเนินการมาตั้งแต่สมัย โบราณกาลนั้น เขาได้ทำติดต่อกันมา และได้ค่อยปรับปรุงแก้ไขทุกยุคทุกสมัยตาม ความรู้ความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์ เพื่อให้เจริญยิ่งขึ้นเรื่อยมา ราวจนถึงระดับ ที่อยู่ในปัจจุบันนี้ โดยอาศัยความรู้ความ

ชำนาญที่ผ่านมาเป็นหลักเกณฑ์ในการปรับปรุง สิ่งที่ไม่ดี และปราศจากหลักฐานทาง วิทยาศาสตร์ ก็เลิกกันไป สิ่งที่ดี ที่เหมาะสม ก็ดำรงรักษาไว้ และเพิ่มเติมการเรียน ทางด้านวิทยาศาสตร์ให้มาก เพื่อให้การ เวียนหมอมีผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น.

ส่วนการเรียนหมอของเรา ที่มีอยู่สอง ประเภทนั้น เนื่องจากตั้งแต่เราเริ่มมีการ เวียนหมอขึ้นมา ไม่ได้ทำอย่างจริงจัง และ ค่อนข้างกันเป็นกิจลักษณะ และถือกันว่าเป็นวิชาที่ขี้ขางหวงแหน จึงทำให้การเรียน

สารคดีราช

หมอของเรา ไม่เจริญก้าวหน้าอย่างต่างประเทศเขา ต่อมาเมื่อประมาณ ๕๐ ปี กว่าที่ล่วงแล้วมา ทางเราก็ได้เห็นว่าการเรียนคอมมิวนิสต์ใน ต่าง ประเทศได้เจริญขึ้น และเป็นประโยชน์ต่อชีวิตมนุษย์อย่างจริงจังเป็นอันมาก จึงได้นำแบบอย่างมาดำเนินการในประเทศไทย ซึ่งเป็นการเรียนหมอแผนปัจจุบันของเราทุกวันนี้ ส่วนการเรียนหมอแผนโบราณ อย่างเดิม ก็ ยังคง มี อยู่ เราจึงยังมีหมอทั้งสองประเภทคือ แผนโบราณและแผนปัจจุบัน ซึ่งเป็นปัญหายุ่งยากอันหนึ่งในการควบคุมผู้ประกอบโรคศิลป์.

ตามที่เล่าย่อ ๆ มาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการเรียนหมอ เป็นสิ่งที่ไม่อยู่นิ่ง มีการปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอ เพื่อให้ยังเกิดผลดียิ่งขึ้น ในต่างประเทศเช่นอเมริกาและอังกฤษ ถึงแม้ว่าเขาจะมีมาตรฐานการเรียนหมอในเวลานี้เป็นอย่างสูงอยู่แล้ว เขาก็ยังได้พยายามที่จะแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น ถึงกับปรากฏว่า เขาได้ตั้งกรรมการเพื่อศึกษาภาวะการณ์ของการเรียนหมอขึ้นบ่อย ๆ เพื่อค้นหาวิถีทาง ในอันที่จะจัดทำเนิการเรียนหมอ ให้รัดกุมและเป็นผลดีอยู่เสมอ.

การเรียนหมอของประเทศหนึ่ง ๆ อาจจะมีปัญหาแตกต่างกันในข้อปลีกย่อย เช่นในเรื่อง ความรู้^{นี้}ของตัว อุนิสิสสัยใจคอ ของนักเรียนเป็นต้น ฉะนั้น การเรียนหมอในประเทศไทย จึงย่อมนับว่าเป็นปัญหาสำคัญข้อหนึ่ง ซึ่งควรจะต้องได้รับการพิจารณากันอย่างรอบคอบ เพื่อจักได้ช่วยกันแก้ไขข้อบกพร่องให้ได้ผลดีอย่างมากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้.

การเรียนหมอ มีหัวข้อที่เราจะต้องพิจารณาคือต่อไปนี้ คือ

๑. หลักสูตรการศึกษา
๒. สถานที่ศึกษา
๓. อาจารย์
๔. เครื่องอุปกรณ์ในการสอน
๕. ห้องสมุดและตำราเรียน
๖. สภาพของนักเรียนเกี่ยวกับความ

คิดนึก, ความรู้ และอุปนิสัยใจคอ

สำหรับข้อ ๑ ถึง ข้อ ๕ คือ หลักสูตรการศึกษา, สถานที่ศึกษา, อาจารย์, เครื่องอุปกรณ์ในการสอน และห้องสมุดตำราเรียน นี้ เป็นหน้าที่ของทางราชการ ที่จะต้องพิจารณาปรับปรุงแก้ไขตามกำลังงบประมาณที่ได้รับจากรัฐบาล อย่างไรก็ดี ถึงแม้

หากทางการจะได้พิจารณาปรับปรุงข้อจำกัดกล่าวทั้งห้าข้อนี้ให้ผลสมบูรณ์ตามความต้องการเพียงใดแล้วก็ตาม แต่ถ้านักเรียนมิได้มีคุณลักษณะสมบูรณ์ให้เหมาะ สมกันแล้ว การเรียนหมอก็ย่อมไร้ผล หรือ ได้ผลไม่เต็มที่ ฉะนั้น จึงใคร่ขอกล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ ณ ที่นี้โดยละเอียด.

ตามที่ผู้เขียนได้เคยพบเห็นมา สำหรับการเรียนหมอในประเทศไทยเวลานั้น ปรากฏว่า นักเรียนไทยเรา ยังมีข้อที่ควรจะได้ปรับปรุงอยู่ ๓ ประการ คือ

๑. นักเรียนขาดความอยากรู้อยากเห็น นักเรียนไทยเวลานั้น เมื่ออาจารย์ได้อบรมสั่งสอนไปแล้ว ถึงแม้ไม่เข้าใจ ก็ไม่พยายามไต่ถาม เนื่องจากมีความเกรงใจ อาจารย์ที่เข้มนั้น ก็เพราะเรายังขาดการอบรมที่ดีอย่างในอารยะประเทศเขา เราต้องพยายามอบรมให้เด็กของเราเกิดมีความอยากรู้อยากเห็นมาแต่เด็ก ๆ เลิกวิตติขู่ใช้ไม้เรียว หรือหลอกเด็กในสิ่งที่ไม่ควรชักนำให้เด็กเกิดความสนใจ สนับสนุนให้เอาใจใส่ในสิ่งแวกคัส้ม เมื่อสงสัยในสิ่งใดให้พยายามไต่ถาม และผู้ปกครองต้องพยายามชี้แจงหรืออธิบายให้เข้าใจ หากเราไม่พยายามอบรมปลูกฝังเด็กให้มีนิสัยเช่น

นี้แล้ว การเรียนหมอก็ย่อมมีหวัง จะเจริญขึ้นทันเทียมกับยุโรปหรืออเมริกาได้นอกจากนั้น อาจารย์จะต้องคอยพ่่าชี้แจงสนับสนุนให้นักเรียนเกิดความสนใจในวิชาที่เขาได้รับการอบรมไป ไม่ใช่สอนอย่างเป็นตลาวิชาเหมือนการเรียนวิชาประเภทอื่นด้วย

๒. นักเรียนขาดตำรา ตำราเป็นอุปการณสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งอีกอย่างหนึ่ง เพราะเป็นเครื่องช่วยให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าในวิชาที่ได้รับการอบรมฝึกฝนไป ให้มีความรู้กว้างขวางยิ่งขึ้น หากนักเรียนได้มีตำราครบถ้วน การเรียนก็ย่อมดำเนินไปอย่างรวดเร็ว การเรียนหมอก็ย่อมจะก้าวหน้ายิ่งขึ้น ล้าหลังอยู่ ก็เป็นเพราะ เรายัง ขาดตำรา ฉะนั้น เป็นหน้าที่ของเราที่จะต้องช่วยกันแก้ไขข้อบกพร่องในเรื่องนี้ หากเราสามารถจัดให้นักเรียนของเราได้มีตำราอย่างสมบูรณ์แล้ว การเรียนหมอก็ย่อมจะก้าวหน้ายิ่งขึ้นไปโดยไม่ต้องสงสัย

๓. พินความรู้ของนักเรียนในสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่สอง สงครามโลกครั้งที่แล้วมานี้ เป็นสาเหตุให้พินความรู้ของนักเรียนต่ำกว่าระดับที่สมควร เพราะมีแต่อพยพหลบภัย ทั้งที่อยู่ทางบ้าน และสถาน

ที่ศึกษา ทำให้ได้วิชาการศึกษาไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ฝนความรู้ของนักเรียนจึงต่ำไปกว่าระดับมาก สำหรับการเรียนหมอก็คต้องประสบอุปสรรคในทำนองเดียวกัน เช่น อาคารสถานที่ต้องถูกกระเบิดเสียหาย ทำให้เครื่องอุปกรณ์การสอนต้องพังพินาศไปด้วย บางอย่างไม่สามารถสั่งซื้อจากต่างประเทศเข้ามาได้ ยิ่งกว่านั้น บรรดาอาจารย์ส่วนมากที่ไม่สามารถทนต่อความบีบรัดของค่าครองชีพที่สูงขึ้นได้ จำต้องขอลาออกจากหน้าที่ไปประกอบอาชีพทางอื่น ทั้งจำนวนนักเรียน

ก็ได้เพิ่มปริมาณขึ้นอย่าง รวดเร็วจนเกินกว่ากำลังของสถานที่ อาจารย์และอุปกรณ์การสอนทำให้การเรียนหมอกอยู่ในระดับที่ไม่พอใจอย่างไรงี้ก็ เมื่อได้รับการบูรณะหลังสงครามนี้แล้ว ก็มีหวังว่าจะทำให้การเรียนหมอของเรากลับคืนคงเข้าสู่สภาพเดิมได้

ตามที่เื่อกกล่าวมานี้ ผู้เขียนหวังว่า คงจะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้อ่านได้เข้าใจในภาวะการเรียนหมอ และคงจะเป็นประโยชน์ยังไม่มากนักน้อยเป็นแน่.

(๒ ธันวาคม ๒๔๘๑)

(Abstract of the article in the preceding columns, ON MEDICAL EDUCATION, by Chaloem Prommas, Dr. P.H., Rector of the University.)

Siam has her own problems in medical education. In spite of the founding of the Modern School some fifty years ago the Old School - the "folk medicine" - still exists and complicates the control of medical practice. Medical education is ever-changing, and in other countries special committees take care of continually improving the work. Siam has to find her own solution. Questions of curriculum, school,

teachers, equipment, library and text books, students' preparation and aptitude are among those to be tackled. Most of these could be efficiently managed with proper governmental support; but the student, the most weighty of the problems, calls for special and varied measures. Causes of students' shortcoming that deserve particular attention at present are: 1. Relative lack of curiosity, coupled with undue shyness toward teachers; 2. Lack of text and reference books; and 3. Lowered standard of preliminary education consequent to the War.

(2. Dec. 48)